

PROGRAM

DLA MIEJSKIEGO CENTRUM KULTURY W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM

Miejskie Centrum Kultury w Ostrowcu Świętokrzyskim (zwane dalej MCK) jest samorządową instytucją kultury powołaną do życia w 1984 r. MCK posiada osobowość prawną i zostało wpisane do Rejestru Instytucji Kultury prowadzonego przez organizatora pod numerem RIK-9 lipca 1993 roku. Działa na podstawie Ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz statutu nadanego Uchwałą Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego nr XXXIX/2013 z dnia 9 maja 2013 roku. Organizatorem MCK jest Miasto Ostrowiec Świętokrzyski.

Zakres działalności statutowej MCK określony jest w statucie instytucji. Celem działalności MCK jest wielokierunkowa, otwarta działalność artystyczna, edukacyjna oraz upowszechnianie kultury poprzez prowadzenie różnorodnych form działalności, w szczególności:

- rozpoznawanie, pobudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych społeczności miasta i regionu;
- realizację i prezentację projektów artystycznych;
- organizowanie zespołowego i indywidualnego uczestnictwa w kulturze;
- tworzenie warunków do rozwoju ruchu artystycznego oraz rozwijanie zainteresowań wiedzą i sztuką;
- wspieranie społecznych i instytucjonalnych inicjatyw kulturalnych, w tym wspieranie lokalnych grup twórczych;
- tworzenie warunków do upowszechniania folkloru i rękodzieła artystycznego.

MISJA

Miejskie Centrum Kultury to miejsce otwarte na potrzeby mieszkańców, wspierające talenty i tworzące przestrzeń przyjazną artystom.

Program dla Miejskiego Centrum Kultury będzie realizowany w czterech podstawowych wymiarach:

- **organizacyjnym** (połączenie programowe instytucji tworzących Ostrowiecki Browar Kultury),

- **społecznym** (atrakcyjny program działalności oparty na idei różnorodności, interaktywny charakter kontaktów z otoczeniem),
- **technologicznym** (wykorzystanie nowoczesnych technik informacyjnych i komunikacyjnych),
- **wizerunkowym** (spójny system informacji wizualnej, obecność w mediach, wyrazistość profilu programowego).

CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE DZIAŁALNOŚCI MCK

Wyznaczenie i przedstawienie celów strategicznych a następnie operacyjnych pozwoli sprecyzować moją koncepcję funkcjonowania MCK przez następne 4 lata.

1. CEL STRATEGICZNY: Podniesienie atrakcyjności oferty kulturalnej z uwzględnieniem potrzeb różnych grup odbiorców

- analiza dotychczasowej działalności merytorycznej instytucji,
- propozycje programowe skierowane do różnych grup odbiorców.

2. CEL STRATEGICZNY: Wzmocnienie współpracy między instytucjami kultury działającymi w ramach Ostrowieckiego Browaru Kultury

- opracowanie wspólnej oferty programowej,
- zsynchronizowanie kalendarza imprez i wydarzeń,
- wspólna promocja działań pod jedną marką Ostrowiecki Browar Kultury.

3. CEL STRATEGICZNY: Nowe wydarzenie kulturalne kojarzone z Ostrowcem i Ziemią Ostrowiecką, wykorzystujące potencjał endogeniczny miast i regionu

- organizacja wydarzenia i jego ogólnopolska promocja.

4. CEL STRATEGICZNY: Wzmocnienie kapitału ludzkiego

- wzmacnianie kompetencji pracowników instytucji,
- dążenie do synergii w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi działającymi w sferze kultury, współpraca z ludźmi kultury z różnych środowisk,

- wspieranie dialogu między ludźmi kultury i biznesu.

5. CEL STRATEGICZNY: Budowanie profesjonalnego wizerunku instytucji poprzez usprawnienie komunikacji zewnętrznej

- ujednoczenie wizualne produktów internetowych,
- wykonanie systemu identyfikacji wizualnej,
- opracowanie nowej oferty MCK- spójnej i zarazem podanej w odmienny sposób dopasowany do różnych grup odbiorców,
- wzmocnienie internetowej komunikacji instytucji:
  - ✓ w obszarze mediów społecznościowych,
  - ✓ w obszarze mediów publicznych,
  - ✓ współpraca instytucjonalna,

6. CEL STRATEGICZNY: Zracjonalizowanie gospodarki finansowej

- zróżnicowanie źródeł finansowania działalności merytorycznej.

WPROWADZENIE

W mojej koncepcji chciałbym skoncentrować się na przedstawieniu własnego pomysłu na działalność Miejskiego Centrum Kultury w powiązaniu z innymi instytucjami kultury działającymi w ramach Ostrowieckiego Browaru Kultury. Kluczowym zagadnieniem jest **dopasowanie oferty programowej skierowanej do różnych grup odbiorców, od najmłodszych do seniorów**. Analizując działalność Miejskiego Centrum Kultury, nie uwzględniając aktywności Biura Wystaw Artystycznych i Miejskiej Biblioteki Publicznej, oferta zaproponowana odbiorcom wydaje się być szeroka i skierowana do wielu potencjalnych uczestników. Warto jednak przeanalizować statystyki uczestnictwa w poszczególnych działaniach, zastanowić się nad nowymi metodami promocji tej działalności oraz dokonać zmian programowych. W nowej przestrzeni kulturalnej Ostrowieckiego Browaru Kultury trzeba zaproponować znacznie większą i atrakcyjniejszą ofertę. Takimi wydarzeniami mogą być spotkania animacyjne z artystami czy interdyscyplinarne projekty tematyczne.

Według informacji znajdującej się na stronie internetowej, przy Miejskim Centrum Kultury na stałe działają chóry: Nauczycielski Chór „Coro Cantorum”, Chór „Ad Libitum”, Chór Dziecięcy „Wiolinki”. W instytucji funkcjonują trzy kluby: Klub Literacki „Aspekt”, Klub

Szachowy „Hetman” oraz Fotoklub „Galeria”. Swoją działalność prowadzi także nowoutworzona pracownia rzeźby i ceramiki. MCK jest także siedzibą dla: Dziecięcego Zespołu Teatralnego „Perełki”, Zespołu „Żywego Słowa”, Zespołu Wokalnego „Tremolo”, Zespołu Wokalnego „Astra”, grupy folkowej „Pod Wiatr” oraz formacji rockowych. Do stałych sekcji należy zaliczyć: Sekcję Break Dance, BMX, Sekcję Modelarską, Sekcję Tkaniny Artystycznej, Sekcję Żywego Słowa oraz Sekcję Muzyczną i Music Art.

Miejskie Centrum Kultury w Ostrowcu Świętokrzyskim jest znane z organizacji cyklicznych imprez, posiadających charakter wydarzeń artystycznych dużej rangi. Należy do nich zaliczyć Festiwal im. Miry Kubasińskiej „Wielki Ogień”, Ogólnopolski Konkurs Recytatorski Literatury Współczesnej, Zaduszki Jazzowe, Ogólnopolski Turniej Tańca Break Dance „So Fresh, So Clean”, Ostrowieckie Dni Muzyki. Co roku organizowane są także m.in. Dni Ostrowca, Europejskie Dni Dziedzictwa, Ostrowieckie Prezentacje Teatralne, Ostrowieckie Spotkania Filmowe, Ostrowieckie Spotkania Szantowe, Przegląd Pieśni Patriotycznych i Legionowych oraz Noc Sylwestrowa na Rynku.

KREATYWNA DOLINA KAMIENNEJ

MCK powinno być też miejscem dla wszystkich, instytucją otwartą zarówno dla początkujących artystów, jak również dla profesjonalistów. Wspierać artystów hobbistycznie zajmujących się tworzeniem, czy być domem dla stowarzyszeń twórczych. Kluczową kwestią jest wzmocnienie edukacji kulturalnej dla najmłodszych. Kreatywność rozwija się tam, gdzie twórcy mają możliwość realizacji swoich pasji przy wsparciu organizacyjnym instytucji kultury. **MCK wspólnie z BWA i MBP powinny stanowić inkubator pomysłów twórczych.** To pozwoli skupić wokół tych instytucji kapitał społeczny, ludzi kreatywnych i twórczych. Warto zwrócić uwagę także na współpracę ze stowarzyszeniami i fundacjami prowadzącymi działalność w sferze kultury i dziedzictwa narodowego, edukacji czy turystyki i krajoznawstwa. Równocześnie konieczne jest wzmacnianie merytoryczne pracowników instytucji. Chciałbym, żeby z wiedzy i umiejętności pracowników MCK korzystały inne instytucje kultury w regionie. Wskazane jest, żeby MCK było partnerem i instytucją wspierającą organizowanie uznanych wydarzeń takich jak Festiwal Scyzoryki, Festiwal Filmów Niezwykłych czy Harcerski Festiwal Kultury Młodzieży Szkolnej. Planuję, że właśnie Ostrowiecki Browar Kultury stanie się miejscem pracy z utalentowanymi, młodymi artystami. **Program Ostrowiec ma talent** pozwoli na odkrywanie najzdolniejszych ludzi. Chciałbym, żeby przy MCK powstała komórka wspierająca organizacyjnie i merytorycznie młodych artystów i zespoły. Planuję, żeby w ramach Ostrowieckiego Browaru Kultury aktywnie działał Uniwersytet Trzeciego Wieku, a szczególne miejsce w ofercie znalazło się dla seniorów. Przegląd artystyczny 60 plus kultura to jeden z pomysłów na jeszcze większe włączenie tej grupy do współtworzenia oferty programowej.

OSTROWIECKI BROWAR KULTURALNEJ WSPÓŁPRACY

Współpraca MCK z innymi instytucjami kultury tworzącymi wspólnie Ostrowiecki Browar Kultury jest szansą na sukces nie tylko dla Ostrowca Świętokrzyskiego, ale także dla całej Ziemi Ostrowieckiej. Powinna ona mieć charakter systemowy oraz być ścisła i permanentna. Pozwoli to na stworzenie sieci współpracy między instytucjami kultury w okolicznych powiatach i gminach. Warto wrócić do idei współpracy kulturalnej i turystycznej miast położonych nad rzeką Kamienną. Planuję stworzenie wspólnego kalendarza imprez i wydarzeń. Ścisła współpraca z Biurem Wystawa Artystycznych oraz Miejską Biblioteką Publiczną otworzy perspektywy do stworzenia **Marki „Ostrowiecki Browar Kultury”** oraz pozwoli na uniknięcie dublowania się pomysłów i wydarzeń. Trzeba podkreślić, że ta współpraca musi mieć charakter partnerski.

MCK jako instytucja partnerska w sieci może pozyskiwać środki na rozwój partnerstwa w ramach nowej perspektywy unijnej. Pozwoli to realizację wspólnych projektów kulturalnych oraz szkoleniowych.

Chciałbym, żeby nowa przestrzeń OBK była udostępniona również na promocję Kulinarnego Dziedzictwa Ziemi Świętokrzyskiej, a także aby jedna z eliminacji Spotkań z Folklorem odbyła się w Ostrowcu Świętokrzyskim.

KULTURA MASOWA CZY ELITARNA

Kluczową kwestią dla rozwoju instytucji kultury jest zróżnicowanie oferty dla potrzeb różnych odbiorców. Chciałbym, aby na stałe w obiektach Ostrowieckiego Browaru Kultury gościli artyści prezentujący muzykę poważną, taniec czy teatr dramatyczny. Planuję także stałą współpracę z artystycznymi instytucjami kultury takimi jak Filharmonia Świętokrzyska, Teatr im. Stefana Żeromskiego czy Teatr Laki i Aktora Kubaś. MCK może stać się partnerem Teatru im. Stefana Żeromskiego w realizacji programu *Teatr Polska*. Celem tego programu jest ułatwianie dostępu do najlepszych spektakli teatralnych polskich teatrów mieszkańcom miejscowości, w których nie działa teatr instytucjonalny. Popularyzuje on sztukę teatralną oraz działa na rzecz niwelowania barier ekonomicznych w dostępie do teatru. W przypadku Filharmonii Świętokrzyskiej chciałbym, aby Ostrowiec Świętokrzyski był miejscem wydarzeń artystycznych realizowanych w ramach festiwalu Świętokrzyskie Dni Muzyki.

Współpraca z innymi instytucjami kultury przyczyni się do przygotowania wspólnych programów dofinansowanych ze środków zewnętrznych, co pozwoli na nieodpłatny udział znacznie większej grupy odbiorców.

Dynamicznie rozwija się także sfera kultury alternatywnej. To najczęściej interdyscyplinarne wydarzenia łączące wiele rodzajów sztuk. Planuję, żeby dziedziniec stał się miejscem spotkań teatrów ulicznych czy wydarzeń – instalacji artystycznych. To nowoczesne formy działania, w które chętnie angażują się osoby młode. Browar Kultury będzie otwarty na

takie działania, zwiększymy tym samym zainteresowanie ofertą przez osoby młode, które same przyniosą dobre pomysły na działania. Ciekawym pomysłem może być organizacja wydarzenia **OstroGameON**, przedsięwzięcia dla fanów gier komputerowych. Ważnym elementem działania OBK będzie także edukacja filmowa.

KLUCZOWE WYDARZENIE

Każda instytucja kultury powinna mieć w swoim planie pracy wydarzenie, z którym jest kojarzona na terenie kraju i poza jego granicami. Znakomitym przykładem jest Festiwal im. Miry Kubasińskiej „Wielki Ogień”. Chciałbym połączyć kreatywności zespołów instytucji tworzących Ostrowiecki Browar Kultury i stworzyć wydarzenie interdyscyplinarne, łączące kilka dziedzin kultury. Planuję, żeby nowe wydarzenie nawiązywało koncepcyjnie do Industriady. Do rozważenia jest włączenie do imprezy innych obiektów - zabytków przemysłowych, pełniących dziś lub aspirujących do pełnienia w przyszłości funkcji kulturalnych. Mam na myśli m.in.: Muzeum Przyrody Techniki w Starachowicach, Park Dziedzictwa Gór Świętokrzyskich, Muzeum Starożytnego Hutnictwa Przemysłowego w Nowej Słupi czy Rezerwat Archeologiczny w Krzemionkach. Festiwal byłby połączeniem wydarzenia artystycznego z nowoczesnymi pokazami multimedialnymi. Stanowiłby jedną z form promocji powstającego w budynku kina Etiuda Centrum Tradycji Hutnictwa. Planuję wykorzystanie mappingu do prezentacji historii przemysłowej Ziemi Ostrowieckiej. Propozycja nazwy to **Ferromania**

OSTROWIEC W DZIAŁANIU

Koncepcja programowa to także przykładowe przedsięwzięcia, które mogą znaleźć się w programie działania. Oto moje wstępne propozycje:

- **Ostrowiec ma Talent** – przegląd twórczości młodych artystów.
- **Kultura na wyciągnięcie ręki** – dzień otwarty instytucji tworzących Ostrowiecki Browar Kultury.
- **60 plus kultura** – prezentacja umiejętności i talentów osób starszych, międzypokoleniowe spotkania artystyczne, aktywizacja środowiska seniorów wokół kultury.
- **OstroGameON** - przedsięwzięcia dla fanów gier komputerowych
- **Off Teatr** – inicjatywa uruchamiająca w artystyczny sposób młode środowiska miejskie.
- **Ostrowiecki Street Art.** – przestrzeń warsztatowa dla fanów graffiti, spotkanie z mistrzami.

- **Ostrowiecka ucztą teatralna** – przegląd amatorskich zespołów teatralnych.
- **Edukacja filmowa dla przedszkolaków i uczniów szkół** – sieciowanie projektu Świętokrzyska Akademia Filmowa z Wojewódzkim Domem Kultury w Kielcach, współpraca z biblioteką i BWA – prelegenci do spotkań, warsztaty plastyczne dla najmłodszych
- **Kino dla seniora** - weekendowe projekcje wyselekcjonowanych filmów, połączone z prelekcją przed filmem, po sensie dyskusja przy kawie/ herbacie (współpraca z biblioteką, BWA i kawiarnią).
- **Czytanie przy ekranie** – weekendowe spotkania filmowe dla najmłodszych, przed projekcją czytanie lub gry i zabawy (tutaj współpraca z biblioteką i BWA – z biblioteki książki do głośnego czytania, od BWA pomysły na warsztaty po seansie). Po projekcji wspólna praca plastyczna do wykonania przez dzieci i dorosłych.
- **Kino pod gwiazdami** – w okresie wakacyjnym plenerowe pokazy wieczorne, połączone z konkursami dla widzów.
- **Klub Filmowy** - spotkania, prelekcje, projekcje i dyskusje (możliwość uzyskania rocznej dotacji z PISF na działalność).

E-KULTURA czyli NOWE TECHNOLOGIE

Cyfrowa rzeczywistość nakłada na instytucje kultury zmiany w myśleniu o promocji, czy o docieraniu do potencjalnych odbiorców. Dziś plakaty, standardowe ogłoszenia prasowe oraz ulotki nie zawsze docierają do potencjalnych odbiorców. Obecność instytucji kultury w internecie nie może ograniczyć się do prowadzenia fanpage'a na Facebooku. Planuję interaktywną komunikację z odbiorcami naszej oferty. Kanał na YouTube czy konta Instagramie czy Twitterze są absolutną koniecznością.

Rozważyć należy również kwestię wprowadzenia listy SMS-owej. Osoby, które wyrażą na to zgodę mogą otrzymywać informację o zbliżających się działaniach poprzez sms. W wielu instytucjach sprawdzają się też newslettery, więc można rozważyć wprowadzenie tego rozwiązania w MCK.

Przeglądając stronę internetową MCK zwraca uwagę jej mało nowoczesny wygląd i system nawigacyjny nieodpowiedni do aktualnych standardów. Wykonanie nowej strony internetowej jest jednym z pierwszych działań do realizacji. Aby ujednoczyć kwestie związane z identyfikacją wizualną należy wykonać **książkę identyfikacji wizualnej**. Księga identyfikacji wizualnej opíše też standardy pozwalające na **ujednoczenie wizualne produktów**

internetowych instytucji. Chciałbym także, aby MCK zarządzał portalem ostrowiec.travel współprowadzonym przez Regionalną Organizację Turystyczną.

KONCEPCJA ORGANIZACYJNA

Obecna struktura organizacyjna nie odzwierciedla rozszerzonej formuły działania MCK w ramach Ostrowieckiego Browaru Kultury. Planuję zmieniać ją ewolucyjnie w związku nowymi zadaniami czy projektami. Wszelkiego rodzaju zmiany struktury organizacyjnej muszą mieć związek z rozwojem instytucji i jej szybkim reagowaniem na przeobrażenia otoczenia społeczno-gospodarczego lub z pojawieniem się nowych zadań. Warto rozważyć wzmocnienia kadrowe komórki zajmującej się pozyskiwaniem środków zewnętrznych oraz utworzenie stanowiska ds. impresariatu. Chciałbym, aby w strukturze organizacyjnej pojawił się dział administracji i kadr obejmujący także swoim działaniem zagadnienia zamówień publicznych. W ramach Kina Etiuda powinna się pojawić się komórka zajmująca się edukacją filmową.

Chciałbym również stworzyć program współpracy marketingowej, które będą kierowane do potencjalnych partnerów biznesowych instytucji.

STRUKTURA PRZYCHODÓW I KOSZTÓW

Z dokumentów finansowych wynika, że MCK otrzymuje rocznie dotację podmiotową w wysokości 2 747 000 zł. Planowane roczne przychody własne wynoszą 1 260 000 zł.

Obecnie głównym źródłem przychodów instytucji jest dotacja podmiotowa pochodząca z budżetu Organizatora. Przychody własne stanowią istotną pozycję w budżecie instytucji, jednakże głównym źródłem tych przychodów jest działalność komercyjna prowadzona przez Kino Etiuda. Instytucja ponadto nie planuje pozyskania, ani też nie pozyskuje środków z innych źródeł, pomimo faktu istnienia w strukturze organizacyjnej stanowiska ds. pozyskiwania funduszy zewnętrznych. Z uwagi na powyższe należy zintensyfikować starania służące pozyskaniu środków zewnętrznych z innych źródeł np. dotacje z budżetu państwa - głównie z Programów Operacyjnych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Programy Narodowego Centrum Kultury czy Programy Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej. Warto zwiększać przychody, realizując projekty partnerskie z innymi samorządami czy organizacjami pozarządowymi. Dzięki tym środkom można realizować projekty służące upowszechnianiu kultury, odciążając tym samym budżet instytucji. Należy też podjąć starania służące dywersyfikacji strumienia przychodów. Dlatego też należy zainicjować i rozwinąć komercyjną działalność impresaryjną, jak również poszukiwać zleceń komercyjnych takich jak np. imprezy zlecane przez inne instytucje publiczne, przedsiębiorstwa i osoby fizyczne. Po stronie kosztowej największe pozycje stanowią wynagrodzenia i zakup usług pozostałych. Należy zatem dokonać przeglądu kosztów pozostałych pod względem racjonalności i efektywności, jak również rozważyć wprowadzenie działań służących ich

optymalizacji. Na chwilę obecną nie zakładam znaczącego wzrostu przychodów w postaci zwiększenia dotacji od Organizatora. Zakładam wzrost proporcjonalny do wzrostu rynkowych cen produktów i usług, materiałów i energii oraz realnego wzrostu poziomu wynagrodzeń będących skutkiem wprowadzanych zmian ustawowych.

INWESTYCJE W KULTURĘ

Kluczowym projektem w najbliższych latach będzie kompleksowa modernizacja, rozbudowa i przebudowa Kina Etiuda. Po rewitalizacji obiekt zyska nowe funkcje.

Parter budynku mieścić będzie głównie salę kinowo – teatralną wraz z zapleczem technicznym i pomieszczeniami towarzyszącymi, przestronny hol z szatnią, sklepikiem i miejscem sprzedaży biletów, pomieszczeniem ochrony oraz sanitariaty. Nową funkcją na poziomie parteru będzie kawiarnia z zapleczem gastronomicznym i socjalnym.

Na piętrze pierwszym zaprojektowana jest część przeznaczona na wystawę stałą Centrum Tradycji Hutnictwa a także mała sala kinowa z kabiną projekcyjną.

Na piętrze drugim znajdzie się część przeznaczona na wystawę stałą Centrum Tradycji Hutnictwa a także pomieszczenia biurowe i sanitariaty przylegające do istniejących pokoi nagrań. Na poziomie +2 zascenia planowane są garderoby z łazienkami oraz pomieszczenia techniczne.

Piętro trzecie przeznaczone zostało na salę konferencyjną (z możliwością dzielenia sali na dwie sale o mniejszej powierzchni) oraz salę edukacyjną.

Na czas remontu kina działalność merytoryczna zostanie przeniesiona do budynku Ostrowieckiego Browaru Kultury.

PODSUMOWANIE

Program dla Miejskiego Centrum Kultury na najbliższe cztery lata jest dokumentem otwartym. Chciałbym we współpracy z organem prowadzącym oraz wspólnie z pracownikami instytucji ewolucyjnie wprowadzać zmiany organizacyjne, wzmacniać jednostkę kadrowo, finansowo i merytorycznie. Liczba nowych wydarzeń artystycznych oraz przedsięwzięć organizowanych w Ostrowieckim Browarze Kultury stanowi katalog otwarty i będzie uzależniona od wielkości wsparcia środkami zewnętrznymi. Planuję, żeby każdego roku część wydarzeń organizowanych przez MCK dotowana była ze środków niepochozących od organizatora.

GRANTY I DOTACJE

Programy i granty dla wsparcia działań instytucji kultury.

- **Programy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego** —system grantów wspierających organizację przedsięwzięć artystycznych, edukacyjnych oraz zakupów wyposażenia dla działalności merytorycznej.
- **Kultura – Interwencje** — program Narodowego Centrum Kultury, którego celem jest tworzenie warunków dla wzmacniania tożsamości i uczestnictwa w kulturze na poziomie regionalnym, lokalnym i krajowym, a także upamiętniania polskiego dziedzictwa historycznego poprzez finansowe wsparcie realizacji projektów upowszechniających dorobek kultury i zwiększających obecność kultury w życiu społecznym.
- **Patriotyzm Jutra** — program Muzeum Historii Polski, który służy odkrywaniu, dokumentowaniu i upowszechnianiu wiedzy z zakresu historii Polski oraz wspiera inicjatywy angażujące społeczność w działania poświęcone pielęgnowaniu i promowaniu lokalnego dziedzictwa i kultury.
- **Kultura Dostępna** — program Narodowego Centrum Kultury, którego celem jest wspieranie zadań służących ułatwieniu dostępu do kultury, skierowanych do szerokiego grona odbiorców i sprzyjających integracji społecznej.
- **Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji**, której celem jest szeroko pojmowane wspieranie działań na rzecz reformy i rozwoju systemu edukacji w Polsce. Fundacja realizuje swój cel przez programy edukacyjne skierowane do młodzieży i dorosłych.
- **Fundusze Europejskie** — Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego, realizacja tzw. projektów „miękkich”, współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekty partnerskie z jednostkami edukacyjnymi, instytucjami kultury oraz organizacjami pozarządowymi.
- **Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki** — Celem działalności funduszu jest inspirowanie i wspieranie ściślejszej współpracy pomiędzy krajami funduszu. Cele te realizowane są poprzez wspieranie wspólnych projektów kulturalnych, naukowych, edukacyjnych, wymiany młodzieży i współpracy transgranicznej.

Anna Górn